

РУХ ЗА ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ
НАЙВИЩОГО СУДУ

ВАШИНГТОН. — Відомий правник А. Мичел Памер, колишній генеральний прокуратор у кабінеті президента Вільсона, почав рух за поправку до американської конституції в цьому напрямі, що набуде найвищій суд Злучених Держав не мав би права признавати акційне беззакон, ухвалений конгресом, за незгідний з американською конституцією.

У своїй публічній заяві Памер виступає проти сенатора Бора, який уже виступив публічно з заявою проти подібних заходів. Памер каже, що коли формовано американську конституцію, то економічні відносини в краї, які конституція мала нормувати, були зовсім інші, ніж вони є сьогодні.

З двох зяв видно, що за цю справу піде в краю завзята політична боротьба.

ПРЕЗИДЕНТ ХОЧЕ РАТУВАТИ „НАЙРУ“.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт відбуду три конференції зі своїм кабінетом, провідниками урядової ратування краю і провідниками конгресу в справі ратування уряду для відбудови краю.

Після цього урядові відбудови краю ще не відправляють з праці. Мають вони урядувати до 16-го червня, коли виходить речення обов'язуючої сили закону про відбудову краю. Тимчасово уряд буде старатися добитися від конгресу якогось закону про продовження „Найру“.

ПРИХІД ДО АМЕРИКИ НАЙБІЛЬШИЙ
КОРАБЕЛЬ СВІТА.

НЬЮ ЙОРК. — У понеділок, коло 3-тьох годин зполудня, прихав суди французький корабель „Норманді“, найбільший корабель світа.

Має він 78,280 тон містоті. Була це його перша морська подорож. Відбув він її з Франції до Америки за рекордний час, бо за 4 дні і 11 годин. Побив він скорістю навіть італійський корабель „Рекс“.

Є він найвищим виразом техніки будови кораблів. Однак інженери признають, що на задній частині величана чути занадто сильні джоржання від машинерії.

Прихав на ньому багато визначних людей. Між ними є і пані Лебрен, жінка президента французької республіки, котра прихала суди, щоб зложити офіційні привітти американському уряду.

При віді корабля до порту витали його всі кораблі, що стояли тоді при причалі. Рахують, що коло 200,000 людей вийшли дивитися на відз величана в порт.

Вечором міський уряд справляв пані Лебрен бенкет у готелі Вольдорф-Асторія. При тій нагоді пані Лебрен зложила мейорви міста прикрашену папірсоніку, як дар від Франції.

Корабель мав немало трудностей з відзом до причалу. Здавалося раз, що він роздавить сусідній причал.

СВАРКА ЗА КОРОЛІВСЬКІ ПОЧЕСТИ.

ОТАВА. — З приводу уродин англійського короля Юрія проголошено відзначення, які, як звичайно при такій нагоді, надав король визначним представникам на різних ділянках праці. Через ці відзначення тепер пішла по газетах сварка й недоволення.

Консерватисти, приміром, гніваються, що з них ніхто не дістав шляхетського титулу. Гніваються теж Канадійці з західних провінцій, що з них так мало дістали відзначення. Критикують іменування за те, що забагато лібералів дістали ці відзначення; мовляв, уряд дуже хоче приподобитися лібералам.

ПРОБИ З ОТРУЯМИ.

НЬЮ ЙОРК. — Ньюйорська Гомеопатична Колегія почала практичні розсліди над впливом різних отруй на організм людини. В тій цілі розслідики оснували „отруйний відділ“, зложений з 4 жінок та 68 чоловіків, що згодилися жакживати отруй, подані їм розслідиками, та датись оглядати, коли розслідики захочуть.

На відважувачій тут конвенції лікарів-гомеопатів прочитано реферати про велику вагу їди пакуку й гадинок для лікування отруєнь.

НЕ ВІЛЬНО БУДЕ ЧУЖИНИЦІМ ВИГОЛОШУВАТИ
ПРОМОВ.

НЬЮ ЙОРК. — Олдермен Ламберт Ферчайлд пропозити проект міського закона, що має заборонити виголошувати публічні промови в місті людям, що не мають американського громадянства.

ШУКАЮТЬ РІДНИ ВЧЕНОГО.

НЬЮ ЙОРК. — У трупарні шпиталю Белво лежить тіло професора Лоренца Дав Ковингтона, відомого вченого египтолога, який згинув минулої неділі, ударений автою. Поліція шукає його кривників, але по тіло ніхто не зголюється. Поліція побоюється, що такі ніхто не зголюється, бо 72-літній учений був при смерті без гроша.

В СПРАВІ КВЕСТІОНАРІВ ДЛЯ ПРОПАМЯТНОЇ
КНИГИ У. Н. СОЮЗА

Минає вже три місяці, як розіслано відділам У. Н. Союзу „Квестіонар“ з проханням негайно його виповнити і звернути редакції „Свободи“ для Пропамятної Книги. Є ще багато відділів, які не виповнили досі цього обов'язку. Це такі відділи:

3, 12, 14, 15, 17, 21, 22, 26, 27, 31, 34, 41, 43, 50, 53, 54, 68, 71, 74, 76, 77, 78, 80, 82, 83, 101, 110, 111, 115, 118, 119, 126, 129, 133, 139, 150, 153, 154, 158, 159, 162, 165, 176, 180, 186, 187, 189, 197, 201, 205, 208, 212, 214, 216, 222, 226, 228, 229, 233, 240, 249, 252, 257, 260, 261, 263, 273, 278, 279, 299, 312, 314, 315, 316, 322, 328, 333, 342, 354, 360, 361, 366, 368, 372, 378, 386.

Звертаємо на цю обставину урядників згаданих вище відділів, які і членства. Та підкреслюємо, що те занедбаня спричинне провокацію в праці над Ювілейною Книгою. Коротка історія кожного відділу повинна і мусить бути в Пропамятній Книзі. Справа це проста і кождому зрозуміла. Чомуж зволікає з нею?

СТАЛІН БОЙТЬСЯ ПІМСТИ
НАРОДУ.

Спеціальний кореспондент „Дейлі Мей“ повідомляє, що ГПУ переводить тепер масові арештування по всіх містах СССР. „Сталін переконаний“, — пише „Дейлі Мей“ — що Японія і Німеччина нападуть одночасно на СССР зі сходу та з заходу, і боїться дуже пімсти обманеного народу, який він тяжко переслідував з комуністичною партією. Тому ГПУ арештує тепер шліни тисячами усіх тих, яких підозрює, що ворожо настроєні до більшовицького уряду. У Ленінграді і Москві арештують по 1,000 людей щодню. Дотепер арештували понад 30,000 осіб. Деяких вислали на засланні на Сибір, інших масово розстрілюють.

Більшовицька преса мовчить про ці масові арештування і розстріли невинних людей. За те майже що від більшовицької преси повідомляють про боротьбу уряду з бандитизмом під такими наголовками: „Розстріл бандитів“, „Бандити розстріляні“, „Розстріл сімох“ і т. д.

ВИМУШЕНЕ ПРИЗНАННЯ.

Мисний комбатант у Дарніці біля Києва вислав зразки своїх харчових виробів на пробу „президентові“ української союзової „республіки“ — Петровському. Від Петровського комбатант дістає у відповідь телеграму: „Вироби ваші для декустації отримав. Сам пробував (от велика честь! — Прим. Ред.) й другим давав. Вироби не нижче європейських. Тільки ціна — зависока. Привіт усім пролетарям. Петровський“.

Цікаво знати — хто буде істи (крім „товаришів“ Петровських) ці смачні вироби дарницького м'ясокомбінату, коли ціна на них признає зависокою самий „президент“? Цим певно не пролетарі!... Що останній покищо доведеться задовольнитися „президентським“ привітом.

ГОТОВИ ДОМИ.

Якийсь Швед Джергольм винайшов спосіб, як будувати готові доми за 2—3 години. Має він на складі дошки, стіни та стелю в окремих кути, які можна прикріплювати окремими стяганнями без цвяхів. Кожен кусяк тримається в окремій рімці, щоб не викривився. Покупцеві замовляє собі дим такий заводський, як сам хоче, і фабрика поставляє йому складовину. Кожен сам може його зложити на бажану місті за одну годину. Доми мають величезний успіх.

СОВЕТСЬКІ ПАРТІЙНІ
ГРАМОТИ.

В „Правді“ (ч. 100) читаємо, що комітет Прокурорського району видав якусь „таварішу“ Айзманови таку похваляку: „Комуністическая партия большевиков Украины. Прокурорский район. Временное удостоверение. Выдано сие тов. Айзманоу, кандидату партии, год рождения 1902, что таковой является членом партии со стажом 33 года, что и удостоверяем“...

Про те, що комуністична партия „большевиков Украины“ видає посвідки московською мовою — вже не говоримо. Найцікавіше в тій посвідці те, що „таваріш“ Айзман, народившись у 1902 році і маючи 33 роки життя, стільки років пробує „у компартії“. А далі — являючись кандидатом, він водночас є й членом партії. Та загадка розяснюється дуже просто, а це шкідливою безграмотністю партійних вождів, що не вміють скласти найпростішого документу. „Правда“ обурюється, що цей випадок є далеко невинятковим.

ІСТОРІЯ ОДНОГО ЕКЗКУСШІ.

В травні мин. року селяни села Морозівки, самбірського повіту, робили спротив польському екзекutori, що прихав забирати за залеглі податки зафрантовану худобу. Вони зпочатку заявили вийтви, щоб відправити екзекутора з села, бо внаслідок неурожаю й низьких ці на не під сумі сплатити всіх залеглі податки. Та в справу вмішали поліція, зачалася метушня, то-що, при чому селяни твердили, що худоби не дадуть. У зв'язку з тій відбулася тепер розправа проти С. Міньки, І. Галзманна і П. Маланька й засуджено їх від 4 до 14 місяців тюрми. Засуджені не прийняли засуду.

СОВЕТСЬКИЙ БАНДИТИЗМ.

До мешканця робітника Козленка біля міста Моряка. Деякою дорогою, вночі, проїхався Сухомлинов. Козленка не було дома; його родина спала. Сухомлинів зв'язав дружину Козленка й став вимагати від неї грошей. Коли вона зчинила крик і збудилася дити, він залягав долом убив Козленкову та смертельно ранив її дити: Олександра — 8 літ і Катерину — 12 літ. Виконавши думнобство, Сухомлинов отримав 300 руб. і зник. Пізніше його заарештували.

ЗАЛІЗНИЦІ БЕЗ ШИН У
НІМЧЕЧИНІ.

Німецькі краї послугуються шораз більше самоходною комунікацією, так, що безштинна моторизація обіймає майже таку саму довжину ліній, яку мають залізничні шини в цій державі. В 1933, були в Німеччині 1,144 залізничні самоходи, ухвалені в 1934-му, ухвалені дальших 920 нових і 500 чинічок. Крім того коло 500 приватних самоходів підприємств працюють для залізниць.

СТЕРИЛІЗАЦІЯ В ПОЛЬЩІ.

Польське євгенічне товариство вилало проект стерилізаційних привісів, над якими радить державна рада здоров'я у Варшаві. Проект передбачає стерилізацію осіб, обтяжених невиліковними недугами, або умово недужих. Рішення про переведення стерилізації має видати в кожному випадку суд. Однак сам інтересний може також зажадати стерилізації.

СМАЧНА СТРАВА.

В Індії веде влада відважну боротьбу з аматорами — землі, таними, що їдять землю як звичайну страву. В Індії є різні роди ґрунтів, що мають у собі таку домішку, що смакує простодушно. Найсмішніша земля в Індії з баними муралів. Цікаве, що споживачі землі не можуть відкинути від такої страви і згодом нездухають на серце, недокорівності і не можуть ходити.

КЕПСЬКІ ЧАСИ ДЛЯ ВОВКІВ.

Останніх п'ять літ у Манітобі не давали нагороди за вбитих вовків. В додатку до того влада ціна на вовчі шкури. Через те вовки у тій провінції дуже розмножились, бо нікому не впадалося на них полювати.

На останній сесії манітобської легіслатури вирішили дати платити по \$10 за вбитого вовка. Зараз же після ухвалення цього закону з Бінінгі у вівчарів 60 вівців. Один з них, А. Чартам, протягом перших двох днів застрів 13 вівців. Інші вівці також мали успіхи, однак не такі як Чартам.

Незвичайні успіхи лова вівців у цей спосіб, що 5 літ мало хто стріляв вівців, і тому молоде воєне покоління взагалі не знає страху перед вовком і не втікає. Ловці, користуючись з цього, протягом короткого часу вигнали силу вівців, які у страшний спосіб винищували дику звірину, як кози, лосі, карібу і т. д.

УКРАЇНСЬКА ПАРЛЯМЕНТАРНА
РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРО ПОЛЬСЬКУ
ВИБОРЧУ ОРДИНАЦІЮ

ЛЬВІВ. — У. П. Репрезентація, розглянувши проекти нових виборчих законів до союму і сенату, ствердила, що ті проекти в теперішній дійсності шліковити позбавляють український нарід можливості мати своє незалежне й належне заступництво в законодавчих установах польської держави. Вибірний законопроект до сенату яскраво підкреслює вже шліковити політичну безправність українського народу, бо внаслідок цього законопроекту майже 7-мільйонний український нарід не мав би змоги своїми голосами вибрати ані одного свого представника до сенату. У. П. Р. ствердила далі, що ці засадничі тенденції нових виборчих законів до союму і сенату є діаметрально суперечні з характером і духом тих політичних прав, які належать українському народові в Польщі на підставі природного права до життя кожної нації та які загарантовані йому міжнародними трактатами, що знайшли своє потвердження і в новій конституції.

ВИБОРИ НА ЗАКАРПАТТІ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — При виборах до чеського парламенту потерпіла аграрна партия і соціал-демократична. Дістали менше голосів ніж попередно, хоч сіла була в їхніх руках. Аграрна партия тратить вплив, бо веде різку протипольську політику і є причиною частих переслідувань українських та народно-освітніх діячів. Соціал-демократія теж дещо втратила через неясне становище до національного питання: вона ніби була по боці України, як абсолютної більшості, але ніколи рішучо не поставилася в обороні чи то української справи чи то окремих українських діячів, яких переслідувала аграрна партия. Значення те, що комуністи зискали в числі голосів. Ця перемога посягається з одного боку нуждою населення, а з другого тим, що комуністична партия хитро використувала політичне положення Закарпаття і ніби боронить національних і соціальних інтересів українського населення. Соціал-демократія потерпіла ще через те, що не виставила кандидатом будного посла Ю. Гусняк, що мав значну популярність серед населення. Та нема сумніву, що при другій скрутині вийде послом п. Юліан Ревай і він буде одним українським представником у празькому парламенті.

ПРОТИ СОЮЗА УКРАЇНОК.

ЯВОРІВ (Галичина). — Командант постерунку в Яворові не зголював на відбуття звичайних загальних зборів Філії Союзу Українок у Яворові. На ті збори прихала п. Мілена Рудницька, голова Матернього Товариства Союзу Українок. Збори були скликані легально, згідно зі статутом. Послока Рудницька інтерв'ювала в тій справі в старості, але й це не помогло. Збори не відбулись.

У МІСТІ РЯШЕВІ І В ПОВІТІ НЕМА УКРАЇНЦІВ.

РЯШІВ (Галичина). — Українці, що мешкають у Ряшеві й по містечках та селах ряшевського повіту, немало здивуються, коли поглянуть на статистику діли, зібрані польським Головиним „Статистичним Урядом на основі перепису населення з 9-го грудня 1931 р. Ото в місті Ряшеві на 26,902 особи населення нема ніякого греко-католика. Під рубрикою „Матерня мова“ нема теж згадки, щоб бодай одна особа говорила в Ряшеві українською мовою. У містечках ряшевського повіту нараховано ледви 45 греко-католиків, а по селах ледви 2-984 осіб греко-католицького обряду. Зате ніде не сказано, щоб хтось говорив в повіті українською мовою. Там же маємо седе, де є діяльні читальні „Прогресити“ і т. п. Та це польська статистика не обходить. Для неї українське ім'я не існує.

СПОЧУВАННЯ ЗПРИВУДО СМЕРТІ ПІДСУДСЬКОГО.

КНІВ. — У костелі св. Олександра було заупокійне богослуження за маршала Пільсуського. Присутній був усьє персонал польського консуляту та багато парохів. Спочування зложив повновласник народного комісаріату закордонних справ при українському уряді. Там подає Польська Агенція Телеграфічна.

30-ЛІТТЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ.

ЛЬВІВ. — На пресовій конференції, скликаній заходами Національного Музею, виголосив проф. д-р Іларіо Шевцівський інформаційний реферат про теперішній стан Музею, який входить у 30-ліття свого існування. З цієї нагоди Товариство прихильників Національного Музею рішило зорганізувати в музею велику виставу українського національного мистецтва. Вже покликане до життя спеціальний виставовий комітет, що має зайнятися цєю справою. Музей має тепер 80 тисяч експонатів і всі дані на дальший розріст.

